

E. COLI PAPLITIMAS MAŽMENINĖS PREKYBOS REALIZUOJAMOSE KEPENĖLĖSE, JŲ ATSPARUMAS ANTIMIKROBINĖMS MEDŽIAGOMS

Modestas Ružauskas¹, Rita Šiugždinienė¹, Ričardas Krikštolaitis², Marius Virgailis¹, Dainius Zienius¹

¹*Veterinarijos institutas, Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas*

Tilžės g. 18, Kaunas LT-47181; tel. +370 615 15 240; el. paštas: ruzauskas@lva.lt

²*Matematikos ir statistikos skyrius, Vytauto Didžiojo universitetas*

Donelaičio g. 58, Kaunas LT-442448

Santrauka. Tyrimų tikslas – ištirti *E. coli* paplitimą mažmeninės prekybos realizuojamose vištų kepenėlėse, kaip viename iš populiariausių vištienos subproduktų, ir nustatyti šių bakterijų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms.

Iš skirtingų mažmeninės prekybos vietų surinkti įvairių Lietuvos gamintojų šviežių žalių vištų kepenėlių mėginiai (240 mėginių) ir atlikti *E. coli* bakteriologiniai tyrimai. Iš mėginių išskirtas vienas šimtas *E. coli* padermių (41,7 proc.) ir nustatytas jų atsparumas antimikrobinėms medžiagoms. Tyrimams taikytas mikroskiedimų metodas plokštelėse, naudojant 14 skirtingų antimikrobinė medžiagų. Rezultatai vertinti pagal ribines jautrumo reikšmes, nurodytas Europos antimikrobinio jautrumo tyrimų komiteto (EUCAST) duomenų bazėje. Nustatyta, jog dažniausiai tirtosios *E. coli* padermės pasižymėjo atsparumu streptomycinui (100 proc.), ampicilinui (60 proc.), nalidikso rūgščiai (50 proc.), ciprofloksacinui (47 proc.) ir tetraciklinui (45 proc.). Atsparių amikacinui padermių nenustatyta. Nustatytas retas atsparumas cefoksitinui (2 proc.), ceftiofurui (7 proc.), chloramfenikoliui (10 proc.), amoksicilino ir klavulano rūgšties kombinacijai (15 proc.). Mažiausios slopinamosios koncentracijos, didesnės nei plokštelėse esančios antimikrobinė medžiagų koncentracijos, nustatytos visoms tirtoms medžiagoms, išskyrus amikaciną. Rasta daug *E. coli* padermių, kurioms inaktyvuoti reikėjo didelio MSK ampicilino, nalidikso rūgšties, sulfonamidų ir tetraciklino kiekio. Tyrimų duomenys rodo potencialią riziką vartotojams (užsikrėsti atspariomis bakterijomis ar jų perduodamais atsparumo veiksniais per maisto gamybos grandinę), nes šios antimikrobinės medžiagos naudojamos tiek žmonių, tiek ir veterinarinėje medicinoje.

Raktažodžiai: antimikrobinis atsparumas, *E. coli*, kepenėlės, vištos.